

Frogner kirke

Menighetsblad for Frogner menighet 18.01.2022

HILSEN FRA DAGLIG LEDER

Jens Jørgen Lie

Godt nytt år!

Verden er et underlig sted. På en nesten naturstridig måte endres hele verden og vi mennesker er nødt til å tilpasse oss. I større grad enn vi er vant med har vi måttet endre måten å leve på for å ta hensyn til andre og til oss selv.

Disse to årene har vist at vi mennesker er tilpasningsdyktige, spesielt når vi må. I Frogner menighet har vi også vært tilpasningsdyktige ved å være kreative og finne andre måter å gjøre ting på. Som den første påsken hvor vi lagde flere påskekudstjenester digitalt. I fjor hadde vi påskevandring ute rundt kirken, dette menighetsbladet kom til verden i denne perioden og vi har håndtert smittevern på alle tenkelige måter.

For selv om verden endres, så har vi noen grunnleggende behov. Det er å møte andre mennesker og dele opplevelser. I kirken deler vi troen og samværet med andre som også deler vår tro. Vi finner styrke i ordene som deles og musikken som fyller rommet. Og vi finner styrke i samtalen og i møtet med andre. Fellesskapet bygger oss opp og gir gode rammer for livet.

Derfor er det ekstra flott at vi nå kan samles på en mer normal måte enn på

lenge. Vi kan fylle kirkebenkene på søndagene fremover med inntil 200 mennesker og delta på arrangementer i regi av menigheten eller andre for å få påfyll.

Kirkekaffen vil bli arrangert i Kirkestuen igjen. Det er plass til 30 personer. Det blir dekket på med plass til tre personer ved hvert bord. Jeg er sikker på at dette kommer til å bli fint på alle måter. Vi ses i kirken!

Detalj fra Per Vigelands glassmalerier.
Foto: Rut Ugland

ORD FRA SOKNEPRESTEN

Margunn Sandal

Den indre hagen og livets tre

Vi tror det er behov for å møtes og å feire gudstjeneste sammen, også nå, eller kanskje særlig nå. Men noen er

redde for å gå ut og velger å holde seg hjemme. I dag vil jeg skrive noen ord spesielt til dere. Det handler om den hjelpen vi kan finne i vårt indre.

Den svenske biskopen og forfatteren, Martin Lønnebo, ga i 1980 ut en vakker bok med tittelen *Den underbara trädgården*. Der han tar oss med i en indre hage. Det er en hage som vi kan oppholde oss i og vandre i, uansett hvor vi måtte oppholde oss, kroppslig sett, og det er en hage der mennesker kan finne trøst.

Kanskje den tiden som vi nå er inne i, kan være en anledning til å oppsøke denne indre hagen. For vi har den i oss alle. Den består av de inntrykkene som er lagret i vårt indre gjennom livet.

Se for deg at du vandrer mellom blomster og trær. Legg merke til fargene, til gresset og stien du går på, til blomster og trær, busker og steiner. Kanskje er det også vann der, og kanskje kan du minnes duften av nyslått gress eller lyden av fugler som synger. Vi kan alle ta en vandring, når som helst i vår indre hage, og vi kan ta med oss det vi måtte ønske inn dit.

Jeg er særlig glad i trær, gamle store trær. Så i min indre hage måtte det nok være et slikt tre. Da jeg var barn hadde vi et bestemt tre, en stor gammel bjørk, som vi alltid stoppet ved når vi skulle på fjelltur. Der satt vi og så utover fjord og fjell, og min far min fortalte historier. Han var så flink til å fortelle, syntes jeg. Det hadde han fra sin far, min bestefar, som i sin tid alltid tok en hvile- og fortellerpause der under den samme store bjørka.

Så på min vandring ville jeg satt meg ned der under treet, lent meg inn til den gamle stammen, kjent på barken mot ryggen og prøvd å huske en av fortellingene som jeg hørte i min barndom.

Det kunne også være en god anledning til å tenke på *Livets tre*. Det har slik en rik betydning i den bibelske

tradisjonen. I Ordspråkene sammenlignes visdommen med livets tre: «Et livets tre er hun for dem som holder fast ved henne, lykkelige er de som støtter seg til henne.» (Ordspr. 3,18). Går vi tilbake til Bibelens skapelsesberetning er Livets tre både kunnskapens tre og kilden til evig liv.

Men det sterkeste bildet av treet finner jeg i billedkunsten, der Kristi kors, dette fæle henrettelsesredskapet, er skildret som livets tre. Slik kan det fremstilles fordi Jesu død på korset var livgivende i to betydninger av ordet; han ga sitt liv for oss, og samtidig ga hans seier over døden på korset nytt liv til alt det skapte.

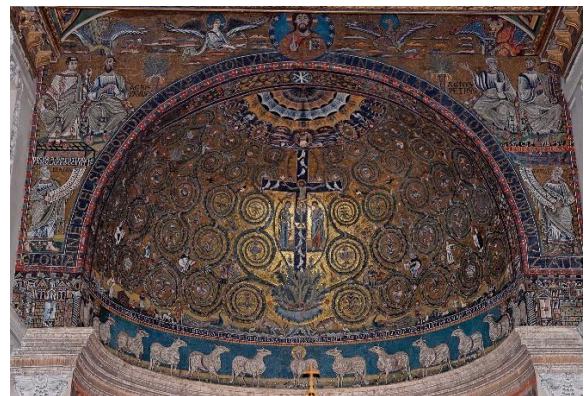
I kirken St. Clemente i Roma er dette fremstilt på en fantastisk fin måte. Mosaikkene i apsis lar korsets tre og livets tre bli det samme. Fra korset sprutes livet ut gjennom grenene i et vintre, og i dette frodige treet finner fugler og andre skapninger ly.

Martin Lønnebo skriver om korstreet at det er et tre vi kan lene oss mot, på vandringen i hagen. Treet minner oss om at:

Det finnes en kjærlighet som lir med dem som lider.

Det finnes et liv også midt i den bitre døden.

Det finnes et håp bortenfor all tvil.

San Clemente, Roma

KIRKEFOLK
 ET MØTE MED MENNESKER I
 MENIGHETEN
 Intervju: Sissel Nilsen

Foto: Toril Pompino Enger

Gertraud Enger – en multitasker og trofast medarbeider

«Hun har vært en multitasker hele livet», sier Gertrauds datter, Toril, som er hos moren for å forberede fødselsdagsmiddag til morens 84-års dag den påfølgende dag. Bemerkningen var forårsaket av at jeg hadde sagt at jeg hadde lagt merke til at Gertraud, i forbindelse med en søndagsgudstjeneste, både hadde ansvar for kirkekaffen, var kirkevert og nattverdsmedhjelper. «I vår oppvekst, vi var fem barn som ofte hadde med venner hjem, kunne det være 12 til middag, hun kjørte oss til fritidsaktiviteter og hadde samtidig full stilling som lege», fortsetter Toril.

Gertraud Marie Charlotte Enger, bedre kjent som Traudel, ble født i 1938 i Tyskland, i byen Pirmasens i delstaten Rheinland-Pfalz, ca 10 kilometer fra den franske grensen. «Livet var ikke lett under krigen, vi måtte ofte gå i kjelleren når det var bombeangrep, men heldigvis

bodde vi i et grønt område med mye skog omkring oss,» forteller Traudel. «Min far var overlege på sykehuset, mor var hjemme og sørget for hjemmeundervisning for min søster, som var halvannet år eldre, og meg. Hun hadde gått på klosteskole og ville gjerne ha studert, men fikk ikke lov av sine foreldre. Det var slik den gangen, hun måtte hjelpe til i familiens hotell».

Etter krigen fikk faren yrkesforbud på grunn av arbeidet legene var pålagt under krigen – bl.a. sterilisering av mennesker. Han ble imidlertid raskt frikjent da den franske generalens kone ble syk, samt at det ble kjent at han under krigen hadde hjulpet og skjult personer på flukt. Han ble da tilbudt penger som kompensasjon, men ville ikke ta imot det han kalte «blodpenger» - dels til morens fortvilelse - for økonomien var skral. Han åpnet så egen praksis med moren som assistent på kontoret.

Traudel gikk i farens fotspor og studerte medisin. Hun forteller at i Mainz holdt de til i gamle soldatkaserner. Under studiet hadde hun ett års studieopphold i Zurich før hun avsluttet i Freiburg i 1962. I Zurich hadde hun imidlertid truffet en norsk medisinerstudent, Elling Enger, og det resulterte i giftermål i Oslo i 1963. Hun bodde en tid hos svigerforeldrene mens mannen studerte barnekirurgi videre i Sverige. Traudel lærte seg norsk raskt og tok tilleggskurs i Oslo, men det var ikke bare enkelt å være tysk student her i byen på den tiden. Men svigerforeldrene var enestående, sier hun, og det selv om Asle Enger hadde vært i frivillig i tysk fangenskap i to år som prest for de norske soldatene som ble sendt dit i 1943. Her var hun velkommen.

Etter hvert flyttet Traudel og Elling til Sverige og bodde både i Stockholm, Gøteborg og Uddevalla. De bodde hele 25 år i Sverige før de flyttet tilbake til Oslo. Alle fem barna, tre piker - hvorav et tvillingpar – og to gutter er født i

Sverige. Traudel fikk svensk lisens, og arbeidet i ulike stillinger i denne perioden - bl.a. på et geriatrisk sykehus, på en infeksjonsavdeling og som skolelege.

Sommeren 1985 flyttet familien tilbake til Oslo, til Frognerveien, der Traudel fremdeles bor - nå alene etter at Elling døde i 2017. Tre av barna har fulgt i foreldenes fotspor og er i dag leger i Oslo-området. Selv om Traudel hadde jobbet som lege i Sverige og behersket både svensk og norsk, ble hun pålagt ekstrakurs i norsk, men ved henvendelse til dekanen på medisinstudiet ved Universitetet i Oslo, slapp hun det. Hun begynte som lege på Romsås, deretter som lege og assisterende bydelsoverlege i daværende Hellerud bydel «Men jeg syntes det ble for mye papirarbeid», sier Traudel. «Jeg ville arbeide med pasienter, så sammen med kolleger åpnet vi privatpraksis på Haugerud. Og her var jeg fastlege i 17 år inntil jeg gikk av med pensjon i 2008. Vi hadde også legevakt i området inntil kl. 20».

Traudel har vært medlem i menighetsrådet i Frogner i to perioder og også representert menigheten i Fellesrådet og hovedkomiteen der. Det syntes hun var veldig interessant. Hun har i alle år siden hun kom tilbake til Oslo vært frivillig i kirken og arbeidet med diakonalt arbeid. Og noen reell pensjonisttilværelse har hun heller ikke hatt. Hun begynte straks som sykehjemslege på Frognerhjemmet. «Bortsett fra helgene var jeg der hver dag», forteller hun. «Jeg trivdes så godt og så hvor fint beboerne hadde det. Selv om mange hadde demens, trivdes de, og jeg tror det egentlig er vanskeligere for oss andre å være der. Jeg kan nesten grine når jeg tenker på at det ikke eksisterer lenger». Traudel mener at den nedbyggingen av sykehjem som skjer i Oslo nå, er mislykket. Det er ikke alle som skal bo hjemme alene nå helsen begynner å svikte.

Detalj fra Per Vigelands glassmalerier.
Foto: Rut Ugland

HVA SKJER I FROGNER?

Med forbehold om endringer ved nye koronarestriksjoner:

Torsdag 20. januar kl. 12.00

HVERDAGSMESSE Frogner kirkes kapell
Yvonne Andersen, Bjørn Kleppe, orgel

Fredag 21. januar kl. 11.00 Babysang i

Frogner kirke, Anneline Emanuelsen

Lørdag 22. januar kl. 15.00 FOREDRAG

i Frogner Kirkestue «Tidsvitnas umistelege verdi: Fortellingar frå Holocaust». Jakob Lothe, professor emeritus ved UiO og forfatter, har utgitt to bøker der mannlige og kvinnelige tidsvitner forteller sine historier fra Holocaust
Entré: 100 kr Arr. Kulturutvalget i Frogner menighet

Søndag 23. januar kl. 11.00 HØYMESSE

med kirkekaffe. Margunn Sandal, Bjørn Kleppe, orgel

Torsdag 27. januar kl. 10.00–11.45 FROGNER

SINGERS i Frogner Kirkestue Espen Selvik, kunstnerisk leder

Torsdag 27. januar MESSE OG MAT

Tema: Roller 17.00 Enkel nattverdilturgi kirken
Arne Øyvind Slørdahl Bjørn Kleppe, orgel
17.30 Samling i Frogner kirkestue Hvordan skape en rolle? Refleksjoner ved skuespiller
Marit Olaus Østbye

Fredag 28. januar kl. 18.00–21.00

FREDAGSHENG i ungdomsrommet på
Fredriksborg, Anneline Emanuelsen

Søndag 30. januar kl. 11.00 HØYMESSE med

konfirmantpresentasjon og kirkekaffe. Arne Øyvind Slørdahl Bjørn Kleppe, orgel

FEBRUAR

Tirsdag 1. februar kl. 17.00 TIRSDAGSSALONG

i Kirkestuen Skuespiller Ola B. Johannessen fremfører Henrik Ibsens dikt Terje Vigen, og pianist Julie Yuqing Ye spiller Edvard Grieg

Torsdag 3. februar kl. 10.00–11.45 FROGNER

SINGERS i Frogner Kirkestue Espen Selvik, kunstnerisk leder

Torsdag 3. februar kl. 12.00 HVERDAGSMESSE

i Frogner kirkes kapell Rut Ugland Bjørn Kleppe, orgel

Torsdag 3. februar kl. 16.30–17.45

SMÅBARNSSANG i Frogner kirkestue, Anneline Emanuelsen

Fredag 4. februar kl. 11.00 Babysang i Frogner

kirkestue, Anneline Emanuelsen

Fredag 4. februar kl. 18.00–21.00

FREDAGSKLUBB i ungdomsrommet på Fredriksborg (for 6.–7. klasse)
Fredriksborgveien 18, Bygdøy Anneline Emanuelsen

Søndag 6. februar kl. 11.00 HØYMESE med

kirkekaffe. Margunn Sanda, Bjørn Kleppe, orgel. Frogner kammerkor Inger Øvrebø Uberg, dirigent

Mandag 7. februar kl. 18.00 på Kirkekontoret

MENIGHETSRÅDSMØTE

Torsdag 10. februar kl. 10.00–11.45 FROGNER

SINGERS i Frogner Kirkestue Espen Selvik, kunstnerisk leder

Torsdag 10. februar kl. 12.00

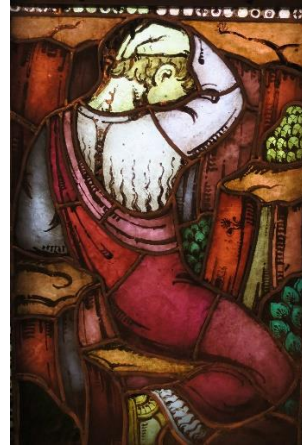
HVERDAGSMESSE i Frogner kirkes kapell Arne Sand, Bjørn Kleppe, orgel

Fredag 11. februar kl. 18.00–21.00

FREDAGSHENG i ungdomsrommet på Fredriksborg (for ungdomsskolen)
Fredriksborgveien 18, Bygdøy, Anneline Emanuelsen

Søndag 13. februar kl. 11.00 HØYMESE med

kirkekaffe, Rut Ugland, Bjørn Kleppe, orgel Cæciliaforeningen, Steffen Kammler, dirigent

Detalj fra Per Vigelands glassmalerier.
Foto: Rut Ugland

Behov for samtale med prest?

Vi prestene ringer eller sender SMS til dem som vi hører kan ha et ønske om det. Kjenner du noen vi skulle kontaktet, eller trenger du selv en å snakke med? Ring en av prestene:

Sokneprest i Frogner: Margunn Sandal, tlf. 480 06 601

Sokneprest i Bygdøy: Rut Ugland, tlf. 909 61 531

Kapellan i Frogner og Bygdøy: Arne Slørdahl, tlf. 959 93 487

Prest med ansvar for diakonalt arbeid blant eldre i Frogner:

Yvonne Andersen, tlf. 971 80 523

Alle prestene tjenestegjør både i Bygdøy og Frogner sokn.

Menighetsblad på e-post. Be alle som kunne tenke seg å få vårt menighetsblad om å sende e-post til:

post.frogner@oslo.kirken.no. Og be dem skrive i emnefeltet:

Send menighetsblad! Da har vi den fullmakt vi må ha for å sende dem e-post med informasjon om det som skjer i disse koronatider. Om du *ikke* ønsker å få tilsendt dette menighetsbladet skriv e-post til post.frogner@oslo.kirken.no. Og be dem skrive i emnefeltet:

Ikke send menighetsblad

Følg oss på nett!

www.frognerkirke.no
og www.facebook.com/frognerkirke